

Силабус курсу

Економічна дипломатія

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність – 051 Економіка

Освітньо-професійна програма – «Міжнародна економіка»

Курс навчання: III, Семестр: 5

Кількість кредитів: 5 ECTS Мова викладання: українська

Керівник курсу

ІІІІ

д.е.н., професор кафедри міжнародної економіки ІВАЩУК І. О.

Контактна інформація:

i.ivashchuk@wunu.edu.ua, +380985802880

Опис дисципліни

Основною метою дисципліни «Економічна дипломатія» є підготовка фахівців, здатних орієнтуватися в складних процесах глобальної економіки та реалізації основних векторів міжнародної економічної співпраці; формування у здобувачів цілісного уявлення про сутність та сучасні тенденції економічної дипломатії; опанування теоретико-методологічних підходів до розуміння функціональної та інституційної багатовекторності економічної дипломатії, а також набуття практичних навичок ведення переговорів на міждержавному рівні, застосування дипломатичних інструментів для просування національних економічних інтересів у дво- та багатосторонньому форматі співробітництва.

В результаті вивчення дисципліни «Економічна дипломатія» студенти повинні **знати**:

- сутність, цілі та функції економічної дипломатії у міжнародних відносинах;
- історичні передумови становлення та еволюцію економічної дипломатії у світі;
- відмінності між економічною, торговельною, фінансовою, інвестиційною та комерційною дипломатією;
- основні концепції, теоретичні підходи та дискусійні питання економічної дипломатії;
- форми економічної дипломатії та інструменти економічної дипломатії;
- сутність і роль торговельної дипломатії, особливості фінансової та інвестиційної дипломатії;
- інституційні моделі економічної дипломатії та досвід провідних країн світу;
- специфіку економічної дипломатії України в умовах глобальних викликів (війна, економічна нестабільність, енергетичні та кліматичні проблеми, цифровізація);
- сучасні виклики та тенденції розвитку економічної дипломатії у світі.

вміти:

- застосовувати теоретичні підходи для аналізу економічної дипломатії у різних формах і напрямках;
- класифікувати інструменти економічної дипломатії та оцінювати їх ефективність;
- аналізувати вплив торговельних, інвестиційних та фінансових механізмів на міжнародні економічні відносини;
- здійснювати оцінку наслідків торговельних воєн, протекціонізму та глобальних криз для національних економік;
- працювати з аналітичними матеріалами міжнародних організацій та економічних форумів;
- оцінювати діяльність інституційних акторів (державні органи, міжнародні організації, бізнес-асоціації) у сфері економічної дипломатії;
- порівнювати організаційні моделі економічної дипломатії різних країн;
- формулювати рекомендації для підвищення ефективності економічної дипломатії України в умовах глобальних викликів;
- використовувати міжнародний досвід для розробки практичних стратегій економічної дипломатії України.

Структура курсу

Години (лекції / семінари)	Теми	Результати навчання	Завдання
4/2	1. Основи публічної дипломатії	Знати сутність і історичні передумови виникнення публічної дипломатії, її елементи, принципи та функції у міжнародних відносинах. Розуміти роль публічної дипломатії в сучасній зовнішній політиці держав. Вміти аналізувати види публічної дипломатії та оцінювати їх значення для формування міжнародного іміджу країни.	Тести, питання
2/2	2. Теоретичні основи економічної дипломатії	Знати суть економічної дипломатії, її дискусійні аспекти та ключові теоретичні концепції. Розуміти відмінності економічної дипломатії від класичної дипломатії та її місце у системі зовнішньої політики держави. Вміти аналізувати еволюцію економічної дипломатії у XX–XXI ст.	Тести, питання
4/2	3. Форми та інструменти економічної дипломатії	Знати форми економічної дипломатії. Розуміти специфіку та переваги/недоліки різних форм, а також інструменти дипломатичних переговорів, економічних санкцій та міжнародних угод. Вміти застосовувати поняття економічної, комерційної та торговельної дипломатії у практичному аналізі міжнародних економічних процесів.	Тести, питання, практичні кейси
2/4	4. Торговельна дипломатія	Знати сутність торговельної дипломатії та її роль у глобальній економіці. Розуміти механізми міжнародних торговельних угод, тарифів, квот, врегулювання торговельних суперечок. Вміти аналізувати політику протекціонізму, причини та наслідки торговельних воєн, вплив пандемій і криз на світову торгівлю.	Тести, питання, практичні кейси
2/4	5. Фінансова та інвестиційна дипломатія	Знати основні завдання фінансової дипломатії. Розуміти сутність інвестиційної дипломатії та роль двосторонніх інвестиційних угод. Вміти оцінювати стратегії захисту національних інвесторів за кордоном і застосовувати дипломатичні інструменти для залучення інвестицій.	Тести, питання, практичні кейси
4/4	6. Новітні види економічної дипломатії	Знати поняття цифрової, «зеленої», енергетичної, технологічної та культурно-економічної дипломатії. Розуміти виклики та можливості цифровізації, вплив кліматичних угод, роль відновлюваних джерел енергії та інновацій у міжнародній економіці. Вміти аналізувати значення новітніх форм дипломатії для міжнародних відносин та просування національних інтересів.	Тести, питання, практичні кейси
4/4	7. Інституційне забезпечення економічної дипломатії	Знати інституційні механізми економічної дипломатії, державні органи, торгові представництва та міжнародні організації. Розуміти роль Давоського форуму, G20, бізнес-асоціацій і торгових палат у формуванні економічної дипломатії. Вміти аналізувати діяльність державних і приватних акторів у сфері економічної дипломатії та оцінювати значення неформальних контактів.	Тести, питання, практичні кейси

4/4	8. Організаційні моделі та світовий досвід економічної дипломатії	Знати особливості централізованої, децентралізованої та гібридної моделей економічної дипломатії. Розуміти практику реалізації економічної дипломатії у провідних країнах світу (США, Китай, ЄС, Японія, африканські країни). Вміти порівнювати організаційні моделі різних країн та робити висновки щодо їх ефективності для просування національних інтересів.	Тести, питання
4/4	9. Економічна дипломатія України в умовах глобальних викликів	Знати глобальні виклики, що впливають на економічну дипломатію України: війна, рецесія, енергетичні та кліматичні проблеми. Розуміти роль торговельної, інвестиційної, енергетичної та цифрової дипломатії у забезпеченні економічного розвитку України. Вміти аналізувати стратегії України у співпраці з міжнародними організаціями, залученні іноземної допомоги та формуванні позитивного інвестиційного клімату.	Тести, питання, практичні кейси

Літературні джерела

1. Грущинська Н. Економічна дипломатія в епоху штучного інтелекту. Київський економічний науковий журнал. 2025. №8. С. 25-31. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2025-8-3>
2. Заставний А., Івашук О. Сучасні тренди економічної дипломатії України на Близькому Сході. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2024. №1. С. 415–421.
3. Зовнішня політика України та міжнародне співробітництво: розвиток двосторонніх і багатосторонніх відносин з країнами світу, участь і співпраця з міжнародними організаціями / [упоряд.: І. І. Тіщенко, Г. В. Красільчук ; за заг. ред. І. І. Тіщенко ; наук. ред. д-р наук з соціальних комунікацій О. О. Сербін]. Київ : Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, 2021. 130 с.
4. Івашук І. О., Запихляк В. З., Івашук О. В. Економічна дипломатія як детермінанта економічного прогресу та стратегічний пріоритет розвитку країн. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2022. Вип. 3–4. С. 44–57.
5. Івашук І.О., Стахова Н.В., Живко М.А. Міжнародні міграційні процеси. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 204 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45203>
6. Івашук О. О., Івашук О.В. Інвестиційна та торговельна компоненти економічної дипломатії України в умовах глобальних мегатрендів. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. 2023. Вип. 6 (164). С. 47-54.
7. Кісінджер Г. Дипломатія : підручник. Київ : КМ-Букс, 2021. 864 с.
8. Кравчук Н., Луцишин О. Фінансова дипломатія у міждисциплінарному дискурсі. Світ фінансів. 2021. Вип. 2. С. 129–145.
9. Орловська Ю., Деркач М. Розвиток економічної дипломатії України в умовах сучасних викликів міжнародних економічних відносин. Економічний простір. 2024. № 189. С. 19–24. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1375>.
10. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. – Режим доступу: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini>
11. Петришин О. О., Маргіта М. Є., Єфремова К. В. Економічна дипломатія та її роль в забезпеченні економічної безпеки України. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №4. С. 113-117.
12. Платформа NAZOVNI – допомога українським експортерам. URL: <https://nazovni.online/#platform>.
13. Публічна дипломатія : навч. посібник / за загал. ред. Ірини Матяш. Київ : Горобець, 2021. 224 с.
14. Пунда Ю.В., Козинець І.П., Клименко В.С. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К. : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2020. – 328 с.
15. Співробітництво України з міжнародними фінансовими інституціями. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/spivrobotnictvo-ukrayini-z-mizhnarodnimi-finansovimi-instituciyami>.

16. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021–2025 роки. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97/public-diplomacy-strategy.pdf>.

17. Татаренко Н., Надоленко Г. Завдання економічної дипломатії України в контексті відновлення національної економіки. Вчені записки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. Київ : КНЕУ, 2025. Вип. 38. С. 216–237.

18. Татаренко Н.О., Прокоп'єва А.А., Набок І.І., Побоченко Л.М. Сучасні дипломатичні відносини України з Японією: кроскультурний та економічний аспект. Ефективна економіка. 2023. №3. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.3.38>.

19. Хоманець В. Особливості застосування державами санкційного інструментарію фінансової дипломатії. Вчені записки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана ; [редкол.: О. Яценко (голов. ред.) та ін.]. Київ : КНЕУ, 2024. Вип. 34. С. 199–213.

20. Хоменська І. В., Іващук О. В. Базові концепти публічної дипломатії. Інноваційна економіка. 2022. № 4. С. 13–19.

21. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Національний інститут стратегічних досліджень. Київ : НІСД, 2019. 560 с.

22. Basic Sources of International Economic Statistics. URL: <https://libguides.princeton.edu/internationalecon/major>

23. Futures for Diplomacy: Integrative Diplomacy in the 21st Century. URL: <https://www.clingendael.org/publication/futures-diplomacy-integrative-diplomacy-21st-century>

24. Global Diplomacy Index 2024. URL: https://globaldiplomacyindex.lowyinstitute.org/key_findings.

25. IMF. URL: <https://www.imf.org/en/Home>

26. International Investment Agreements Navigator. URL: <https://investmentpolicy.unctad.org/international-investment-agreements/by-economy>.

27. OECD Statistics. URL: <https://stats.oecd.org>

28. Peternel I., Grešš M. Economic diplomacy: Concept for economic prosperity in Croatia. Economic Research-Ekonomska Istraživanja. 2021. Vol 34. Issue 1. P. 109–121. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1331677X.2020.1774788>.

29. Regional Trade Agreements (RTAs) Database. URL: <http://rtais.wto.org/UI/About.aspx>.

30. Trade and Globalization - Our World in Data. URL: <https://ourworldindata.org/trade-and-globalization>

31. World Bank Open Data. URL: <https://data.worldbank.org/>

32. WTO. Trade and tariff data. URL: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. В такому разі оцінювання студентів відбувається також в он-лайн формі на платформі Moodle.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) із дисципліни «Економічна дипломатія» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять.	Теоретичні питання (2 розширених пит.) Теми (1-6) змістового модуля 1.	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	1. Теоретичні питання (2 пит.) – макс. 60 балів. 2. Практичне завдання – макс. 40 балів. Теми (7-9) змістового модуля 2.	Оцінка за презентаційні матеріали за результатами виконання тренінгових завдань.	Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. 2. Теоретичні питання (2 пит.) – макс. 40 балів. 3. Ситуативне завдання – макс. 40 балів.

Поточне оцінювання передбачає усне опитування здобувача під час практичних занять не рідше як раз на два заняття. Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки; 65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Екзаменаційний білет складається із: тестів:

10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів;

2 бали – на тест надано правильну відповідь.

задач (практичних завдань):

2 задачі, за розв'язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного (проблемного) питання:

1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом